

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 2015 r.

w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej „ministrem”, pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (oś priorytetowa VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury), zwanej dalej „pomocą publiczną”.

§ 2. Pomoc publiczna jest udzielana zgodnie z art. 53 Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre formy pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 651/2014”.

§ 3. Przepisy rozporządzenia mają zastosowanie do pomocy publicznej nieprzekraczającej następujących progów:

1) dla pomocy inwestycyjnej: 100 mln euro na projekt;

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. poz. 1258).

2) dla pomocy operacyjnej: 50 mln euro rocznie dla przedsiębiorstwa.

§ 4. 1. Beneficjent może otrzymać pomoc pod warunkiem, że zagwarantuje spełnienie kryterium trwałości realizacji projektu.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za spełniony, gdy inwestycja, zgodnie z art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 549), zwanym dalej „rozporządzeniem ogólnym”, zostanie utrzymana przez okres co najmniej 5 lat od daty dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta.

§ 5. Zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 651/2014 pomoc publiczną można kumulować z:

- 1) wszelką inną pomocą państwa, pod warunkiem, że środki te dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowanych;
- 2) wszelką inną pomocą państwa w odniesieniu do tych samych - pokrywających się częściowo lub w całości - kosztów kwalifikowanych tylko wówczas, gdy taka kumulacja nie powoduje przekroczenia poziomów intensywności, o których mowa w § 13.

§ 6. Pomocy publicznej nie można kumulować z pomocą de minimis w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowanych, jeżeli skutkiem takiej kumulacji byłoby przekroczenie poziomów intensywności pomocy określonych w § 13.

§ 7. 1. Pomoc publiczna może być udzielana:

- 1) państwowym oraz współprowadzonym przez ministra instytucjom kultury;
- 2) Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych oraz archiwom państwowym;
- 3) szkołom prowadzonym i nadzorowanym przez ministra;
- 4) uczelniom artystycznym nadzorowanym przez ministra;
- 5) jednostkom samorządu terytorialnego oraz samorządowym instytucjom kultury;
- 6) organizacjom pozarządowym;
- 7) kościołom i związkom wyznaniowym;

8) podmiotom zarządzającym obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę dziedzictwa światowego, o której mowa w art. 11 ust. 2 Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjętej w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dz. U. z 1976 r. Nr 32, poz. 190)
- zwanymi dalej „beneficjentami”.

2. Wsparcie będą mogły uzyskać również partnerstwa projektowe zawiązane przez beneficjentów wymienionych w ust. 1.

§ 8. Na podstawie art. 1 ust. 4 lit. a i c rozporządzenia nr 651/2014 pomoc publiczna nie może być udzielona na rzecz przedsiębiorstwa, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym oraz przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

§ 9. Na podstawie art. 2 pkt 18 rozporządzenia nr 651/2014 za przedsiębiorstwo w trudnej sytuacji ekonomicznej uważa się przedsiębiorstwo zagrożone w rozumieniu pkt 9 – 11 Komunikatu Komisji w sprawie wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (Dz. U. C 244 z 1.10.2004, s. 2 oraz Dz. U. C 296 z 2.10.2012 r., s. 3).

§ 10. 1. Pomoc publiczna może być udzielana na realizację projektów, o których mowa w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych PO IiŚ 2014-2020, przyjętym przez instytucję zarządzającą programem operacyjnym oraz zatwierdzonym w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego, określającym w szczególności zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu operacyjnego, a w szczególności na realizację projektów dotyczących wykonywania zadań związanych z:

- 1) konserwacją, restauracją oraz robotami budowlanymi przy obiektach i na obszarach zabytkowych i zespołach tych obiektów oraz w otoczeniu zabytku;
- 2) rozbudową, przebudową i remontem niezabytkowej infrastruktury kultury na cele kulturalne oraz archiwów;
- 3) zakupem trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej oraz realizacji prac konserwatorskich;

4) konserwacją zabytków ruchomych oraz muzealiów, starodruków, zabytkowych księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych, w tym filmowych, oraz ich ochroną i udostępnianiem poprzez proces digitalizacji.

2. W ramach działania wsparcie nie będzie kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej.

3. W ramach działania nie będą finansowane projekty dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, takich jak wystawy, festiwale.

4. W ramach działania wyklucza się wsparcie inwestycji dotyczących:

- 1) obiektów przeznaczonych na cele: mieszkaniowe, sportowe, administracji publicznej, związane z ochroną zdrowia, infrastrukturą opiekuńczo-wychowawczą oraz targową;
- 2) zakupu wydawnictw do bibliotek oraz zakupu muzealiów;
- 3) kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskich.

§ 11. Katalog wydatków kwalifikowanych w ramach pomocy publicznej na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego został określony w wytycznych horyzontalnych, dotyczących kwalifikowalności wydatków w ramach programów operacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, wytycznych programowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 tej ustawy, oraz w regulaminie konkursu.

§ 12. Za wydatek kwalifikowany uznaje się wydatek poniesiony w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.

§ 13. 1. Maksymalna wysokość pomocy publicznej na wspieranie zabytków ruchomych i nieruchomych wynosi 85%, a dla województwa mazowieckiego 80% - kosztów kwalifikowanych.

2. Maksymalna wysokość pomocy publicznej na wspieranie niezabytkowej infrastruktury kultury oraz zakup wyposażenia wynosi 85%, a dla województwa mazowieckiego 80% - kosztów kwalifikowanych, o ile w roku kalendarzowym co najmniej:

- 1) 80% czasu prowadzonej działalności danej jednostki objętej pomocą będzie przeznaczony na cele kulturalne lub
- 2) 80% przestrzeni obiektu objętego pomocą danej jednostki będzie przeznaczony na cele kulturalne.

§ 14. W przypadku pomocy inwestycyjnej jej wysokość nie może przewyższać różnicy pomiędzy wielkością kosztów kwalifikowanych, a zyskiem operacyjnym z inwestycji. Zysk operacyjny, obliczany na podstawie racjonalnych przewidywań, będzie odliczany od wysokości kosztów kwalifikowanych ex ante lub zwracany za pomocą stosownych mechanizmów zwrotu.

§ 15. Pomoc publiczna jest udzielana w formie bezzwrotnej dotacji.

§ 16. 1. Pomoc publiczna jest udzielana na podstawie umowy o dofinansowanie projektu w formie bezzwrotnego dofinansowania przeznaczonego na pokrycie części lub całości wydatków kwalifikowanych w zakresie wysokości zwrotu, o którym mowa w § 13.

2. Beneficjent ubiegający się o pomoc publiczną składa wniosek o dofinansowanie projektu, zwany dalej „wnioskiem”, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, do ministra udzielającego pomocy publicznej.

3. Wniosek powinien zawierać w szczególności:

- 1) nazwę beneficjenta;
- 2) tytuł i miejsce realizacji projektu;
- 3) cel realizacji projektu;
- 4) opis projektu;
- 5) opis rezultatów realizacji projektu;
- 6) harmonogram realizacji projektu;
- 7) wartość projektu;
- 8) określone wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne;
- 9) wnioskowaną kwotę dofinansowania;
- 10) źródła finansowania projektu.

§ 17. 1. Minister udzielający pomocy publicznej powołuje Komisję do spraw oceny wniosku, zwaną dalej „Komisją” oraz wyznacza przewodniczącego Komisji.

2. Komisja dokonuje oceny wniosku oraz wyboru projektu w trybie konkursowym, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

3. Komisja dokonuje oceny wniosku w oparciu o obiektywne kryteria zatwierdzone przez Komitet Monitorujący, a w szczególności o:

- 1) kryteria odnoszące się do:

- a) celu i przedmiotu realizacji projektu,
 - b) wydatków kwalifikowanych,
 - c) intensywności pomocy,
 - d) trwałości realizacji projektu;
- 2) kryteria, o których mowa w art. 125 pkt 3 lit. a rozporządzenia ogólnego.

§ 18. Pomoc publiczna, o której mowa w § 1 może być udzielana do końca okresu dostosowawczego, o którym mowa w art. 58 ust. 4 rozporządzenia nr 651/2014.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

www.inforlex.pl

DYREKTOR
Departamentu Legislacyjnego

Joanna Zebrowska

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym

.....
podpis
PODSEKRETAŃ SZ STANI

dr Monika Smoleń

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 został wydany na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378).

Celem projektu rozporządzenia jest ustanowienie programu pomocowego dla projektów w obszarze kultury realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w oparciu o art. 53 rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre formy pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (rozporządzenie o wyłączeniach blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, s. 1).

Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu UE i wyłączona z wymogu notyfikacji, o której mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu pod warunkiem, że spełnione są warunki ustanowione w projektowanym rozporządzeniu.

Dotychczas kwestia występowania pomocy publicznej w projektach z sektora kultury, współfinansowanych ze środków europejskich nie była uregulowana. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego podjął decyzję o konieczności przygotowania aktu prawnego, który wypełniłby istniejącą lukę w tym obszarze. Projekt rozporządzenia określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach osi priorytetowej VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury PO IiŚ 2014-2020.

Zgodnie z § 1 projektu rozporządzenia pomoc będzie udzielana jako pomoc na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego.

W § 3 projektu rozporządzenia wskazuje się, że pomoc inwestycyjna, której wartość przekracza 100 mln euro oraz pomoc operacyjna, przekraczająca wartość 50 mln euro nie podlega regulacji niniejszego rozporządzenia.

Alokacja przewidziana na udzielanie pomocy określonej niniejszym rozporządzeniem została określona na poziomie 467 300 000 euro. Na udzielenie pomocy określonej niniejszym rozporządzeniem w województwie mazowieckim przeznaczono 50 759 833 euro, wydzielone z całkowitej alokacji na VIII oś priorytetową.

W § 4 projekt rozporządzenia określa ogólne warunki przyznania pomocy na projekty kulturalne w ramach osi priorytetowej VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury POIiŚ 2014-2020.

W § 5 i 6 projektu rozporządzenia została uregulowana kwestia kumulacji przewidzianego w nim wsparcia z inną pomocą.

W § 7 projektu rozporządzenia wskazuje się beneficjentów pomocy, którymi będą:

- 1) państwowe oraz współprowadzone przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury;
- 2) Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe;
- 3) szkoły prowadzone i nadzorowane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 4) uczelnie artystyczne nadzorowane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowe instytucje kultury;
- 6) organizacje pozarządowe;
- 7) kościoły i związki wyznaniowe;
- 8) podmioty zarządzające obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę dziedzictwa światowego, o której mowa w art. 11 ust. 2 Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjętej w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dz. U. z 1976 r. Nr 32, poz. 190).

Przewiduje się, że wsparcie będzie miało charakter horyzontalny i obejmie cały kraj, mając na względzie szczególnie miasta i ich obszary funkcjonalne. W odniesieniu do województwa mazowieckiego projekt rozporządzenia przewiduje wydzielenie specjalnej puli na wsparcie tego regionu.

W § 8 i 9 projektu rozporządzenia określa się, jakiemu przedsiębiorstwu pomoc publiczna nie może być udzielana oraz kiedy uznaje się przedsiębiorstwo za przedsiębiorstwo będące w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Zgodnie z § 8 projektu rozporządzenia pomoc nie może być udzielana przedsiębiorstwom, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym oraz przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej. Natomiast kwestia definicji przedsiębiorstwa w trudnej sytuacji ekonomicznej została wskazana w § 9 projektu rozporządzenia.

W § 10 ust. 1 projektu rozporządzenia wskazane zostały typy zadań, na które będzie mogła zostać udzielona pomoc na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego. Pomoc będzie udzielana na realizację projektów dotyczących wykonywania zadań związanych m. in. z:

- 1) konserwacją, restauracją oraz robotami budowlanymi przy obiektach i na obszarach zabytkowych i zespołach tych obiektów oraz w otoczeniu zabytku;
- 2) rozbudową, przebudową i remontem niezabytkowej infrastruktury kultury i edukacji artystycznej na cele kulturalne oraz archiwów;
- 3) zakupem trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej oraz realizacji prac konserwatorskich;
- 4) konserwacją zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie poprzez proces digitalizacji.

§ 10 ust. 2 precyzuje, że szczegółowe odniesienie do typów działań, możliwych do realizacji został określony w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych PO IiŚ 2014-2020.

Dodatkowo, będą realizowane zadania uzupełniające w zakresie dostępu do kultury, w tym poprawiające dostępność dla osób niepełnosprawnych, o elementy związane z wykorzystaniem nowych technologii w obszarze kultury.

W § 10 ust. 3-5 projektu rozporządzenia wymienione zostały zadania wykluczone spod zakresu wsparcia w ramach VIII. osi priorytetowej.

Przepisy § 11 i § 12 projektu rozporządzenia regulują kwestie kwalifikowalności wydatków w ramach pomocy na wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego. Kwalifikowane będą jedynie wydatki związane bezpośrednio z realizacją dofinansowanej inwestycji, poniesione od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.

W § 13 projektu rozporządzenia zostały wskazane maksymalne progi pomocy, jaka będzie udzielana w ramach VIII. osi priorytetowej PO IiŚ 2014-2020. Wartości te zostały wskazane oddzielnie dla 15 słabiej rozwiniętych regionów i dla Mazowsza, które w obecnej perspektywie finansowej znalazło się w grupie regionów rozwiniętych – będą to odpowiednio 85% i 80% kosztów kwalifikowanych. W odniesieniu do projektów ukierunkowanych na wsparcie niezabytkowej infrastruktury wskazano dodatkowe warunki, pod jakimi będzie udzielana maksymalna wysokość pomocy - zgodnie z § 13 ust. 2 projektu rozporządzenia maksymalna wysokość takiej pomocy wynosi 85%, a dla województwa mazowieckiego 80% - kosztów kwalifikowanych, o ile w roku kalendarzowym co najmniej:

- 1) 80% czasu prowadzonej działalności danej jednostki objętej pomocą będzie przeznaczona na cele kulturalne lub
- 2) 80% przestrzeni obiektu objętego pomocą danej jednostki będzie przeznaczona na cele kulturalne.

W § 14 projektu rozporządzenia uregulowana została kwestia występowania w projekcie zysku operacyjnego, natomiast w § 15 wskazano, że pomoc będzie miała charakter bezzwrotnej dotacji.

Przepisy § 16 i § 17 określają szczegółowo sposób weryfikacji wniosków aplikacyjnych o udzielenie dofinansowania.

W myśl § 18 przepisy niniejszego rozporządzenia będą obowiązywać do dnia 30 czerwca 2021 r., zgodnie z postanowienia art. 58 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (§ 19 projektu rozporządzenia).

Zastosowane rozwiązanie nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego, jest podyktowane ważnym interesem publicznym, związanym z umożliwieniem efektywnego i szybkiego wykorzystania środków polityki spójności.

Realizacja przepisów rozporządzenia rozpocznie się z dniem jego wejścia w życie rozporządzenia i zakończy się z dniem 30 czerwca 2021 r.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny (<http://bip.rcl.gov.pl>) oraz umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na stronie bip.mkidn.gov.pl w zakładce – Legislacja – Wykaz projektów poddawanych konsultacjom publicznym.